

ПОШТОНОША

Гласило Предузећа за поштански саобраћај РС а.д. Бања Лука ■ Број 71 ■ Година XI ■ Бања Лука ■ Јул 2009.

Стр 4. - АКТУЕЛНО

ИНТЕРВЈУ: КАРСТЕН ОБРО, МЕНАџЕР ЗА РЕВИЗИЈУ ПОСТЈУРОПА

Стр 8. - ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ

БУДУЋНОСТ УНИВЕРЗАЛНЕ ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

Стр 12. - ПРЕДСТАВЉАЊЕ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА

РЈ ДОБОЈ

КРЕИРАЈТЕ СВОЈУ МАРКУ!

ПЕРСОНАЛИЗОВАНА ПОШТАНСКА МАРКА - ППМ

ПРЕДСТАВИТЕ СЕ НА ЈЕДИНСТВЕН
И ОРИГИНАЛАН НАЧИН

ПРЕНЕСИТЕ ПРИЈАТЕЉИМА НЕЗАБОРАВНЕ
ТРЕНУТКЕ ВАШЕГ ЖИВОТА

www.postesrpske.com

За више информација назовите: 051/215-882 (08:00 – 15:00, Пон. – Пет.)

 ПОШТЕ СРПСКЕ

САДРЖАЈ

- СТР 4.** **ИНТЕРВЈУ – КАРСТЕН ОБРО, МЕНАџЕР ЗА РЕВИЗИЈУ**
ПОСТУРОПА
АКТУЕЛНО
- СТР 8.** **БУДУЋНОСТ УНИВЕРЗАЛНЕ ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ**
ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ
- СТР 11.** **ХУМАНОСТ НА ДЈЕЛУ**
СИНДИКАТ
- СТР 12.** **РЈ ДОВОЈ**
РАДНЕ ЈЕДИНИЦЕ ПОШТА СРПСКЕ
- СТР 17.** **САРАДЊА ПОШТА СРПСКЕ И М:ТЕЛ-А**
МАРКЕТИНГ
- СТР 18.** **РАЧУНАРСКИ ВИРУСИ**
ИНФОРМАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ
- СТР 20.** **ПОШТАНСКЕ МАРКЕ НЕПОЗНАТИХ ОСТРВА; ОДЛАЗАК**
КРАЉА ПОПА
ФИЛАТЕЛИЈА
- СТР 22.** **УРЕЂЕЊЕ ПОШТЕ 78230 КНЕЖЕВО**
ИНВЕСТИЦИЈЕ
- СТР 23.** **ЗАГУЂЕНО ПИСМО**
ИЗ ДРУГОГ УГЛА
- СТР 24.** **ДРАГОМИР БРЗАК**
НАШЕ ЧУВЕНЕ КОЛЕГЕ
- СТР 25.** **ВОЈИН ТРИФУНОВИЋ**
НАШЕ ПРИЧЕ
- СТР 26.** **ЗАБАВА**
ЗАНИМЉИВОСТИ, ХУМОР...

Поштоване колеге,

Маштате ли о мору? Да ли ћете ићи? Да ли сте већ били? Или, нит' ћете ићи, нит' маштате, јер ни то не можете...

А сјећате ли се регреса!? Некада, само се то чекало, и одмах, сви бисмо се паковали, наравно, када бисмо се договорили када ће ко ићи на годишњи, да посао „не трпи“... И даље, вјерујем, добро организујемо сви посао, а годишњи, око тога се уопште не договарамо, ове године „економских промјена“ ми се не боримо за одласке у топлије крајеве... јер, и овдје нам је и више него вруће! Све гори!

А некада, када се регрес дијелио из два пута, само с једним дијелом смо могли, без проблема, отићи до обале, да видимо да ли је вода исто слана као и прошле године...

Претпостављамо да се већина наших радних колега научила радовати ситницама... Данас, кажу људи, ко има услове за подизање кредита, рачуна се да има добар посао, па ето, ми смо, по свему судећи ти! А ако желите, умјесто регреса, на море можете отићи и на рате, новац добијете из једног дијела, али га отплаћујете до наредног љета...

Било како било, чули смо да је море слано као и прошле године, значи, ништа ново, тако да нема потребе да жалите...

Радујте се ситницама, ево, ми се радујемо нашем јулском броју Интерног листа!

Драге колеге, слободно пишите редакцији „Поштоноше“, јер ово је најбољи облик интерне комуникације у Предузећу...

До читања у августу, велики поздрав!
С поштовањем,

Уредници

ПОШТОНОША

Интерни лист Предузећа за поштански сабраћај
РС а.д. Бања Лука - ПОШТОНОША
Први број изашао 25. децембра 1998. године
ДИРЕКТОР ЛИСТА: Јасминка Кривокућа
ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Александар
Аничич
ОПЕРАТИВНИ УРЕДНИК: Жељка Кољанчић

САВЈЕТ ЛИСТА: Никола Томашевић, Љиљана
Умићевић, Сњежана Мартић, Мирјана Борјанић,
Бранко Лепир, Момчило Попарић, Никола
Шупљеглав

РЕДАКЦИЈА ЛИСТА: Гордана Петковић, Јасенко
Крејић, Нина Куваља, Слободанка Курица,
Мирјана Даниловић, Слађана Раковић, Љубиша
Радивојевић, Рада Рељић

ДИЗАЈН НАСЛОВНИЦЕ: Небојша Ђумић и
Божидар Дошеновић
ПРЕЛОМ: Небојша Ђумић и Божидар
Дошеновић

ШТАМПА: Комес графика д.о.о. Бања Лука
ЗА ШТАМПАРИЈУ: Звонко Савић
ТИРАЖ: 1.200 комада

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Поште Српске а.д.
Бања Лука, Служба за односе с јавношћу, Краља
Петра I Карађорђевића 93, 78000 Бања Лука,
телефон: 051/215-886, факс: 051/216-563, e-mail:
info@postersrpske.com, www.postersrpske.com

Одлуком Управе Предузећа број 1.-5577/08 од 19.
септембра 2008. године „Поштоноша“ излази као
мјесечно гласило Предузећа.

Након окончања Анализе процеса, Поштама Српске, предложили смо три пројекта. Резултати предложеног, биће видљиви тек након шест мјесеци, и тада ћемо знати колико је заиста успешна наша Анализа у Поштама Српске.

ФОТО: Божидар Дошенић

Пројекти за будућност

Познајте је да имаће велико искуство у поштанским операцијама и посебно анализама поштанских процеса (Process Review). Шта бисте истакнули као специфично за Анализу процеса у Поштама Српске?

Најспецифичнија је јако добра логистика коју сте планирали за ваш унутрашњи поштански саобраћај и поштанске пошиљке, гдје грађани могу имати доставу наредни дан (Д+1) у већем дијелу Републике Српске. Чули смо много пута како је тешко Поштама Српске због географског положаја и територије коју покривају поштанском мрежом. Сматрам да сте веома успешно креирали поштанске везе и ток поште од југа ка сјеверу, то је заиста ваша јака тачка. Али, наравно, потребно је саопштити вашим

корисницима да ће пошилике прикупљене у регији око Фоче прије 12.00 часова заиста бити достављене у Градишци наредно јутро.

👉 Да ли бисте рекли да је ова Анализа процеса испунила Вашу очекивања?

Дефинитивно, посјете свим вашим поштанским објектима су биле добро организоване и сви људи са којима смо разговарали су били јако отворени, позитивни и љубазни према нама. Али, наредних шест мјесеци ће стварно одлучити о томе колико смо били успјешни, онда кад започнете имплементацију неких од наших приједлога.

👉 Да ли мислите да Пошта Српске моју послићи висок квалитет у изражању поштанских услуга, користећи постојећу поштанску мрежу?

Да, да и да. Ви, у ствари, имате фантастичну унутрашњу поштанску мрежу. Скелет и поштанска инфраструктура за високо успјешну поштанску администрацију већ постоје.

👉 Шта бисте исказали као позитиван примјер у поштанским операцијама Пошта Српске?

Заиста је било много позитивних примјера. Прије свега, возила – нисмо чули ништа лоше о возилима од стране особља, а то је заиста неуобичајено, нормално увијек можеш окривити возила, али не и у Поштама Српске. Већ сам споменуо Д+1 унутрашњу поштанску мрежу, а додао бих и поштанске ковчежиће. Они не само да су лијеви и нови, већ смо у добојској регији видјели и нешто ново и јединствено за тим Пост Јуропа (PostEurop): печат у поштанском ковчежићу како би се контролисало свакодневно пражњење ковчежића, брилијантно!

👉 На чему би, према Вашем мишљењу, Пошта Српске, морале највише радити да би дошло до позитивних промјена?

Квалитет, квалитет и квалитет. Ви посједуете одличну мрежу, нова поштанска возила, али и даље се појављују жалбе од корисника, што значи да постоје проблеми са токовима поште. Поште Српске морају да мјере ниво квалитета и процеса како би утврдиле гдје се јављају проблеми. Ја сматрам да је ово питање тренутно најважније за Поште Српске.

👉 Шта видите као највеће могућности за поштански систем Српске?

Друга велика могућност за вас је међународна пошта. Свјестан сам тога да сте већ започели са активностима на побољшању ваших међународних токова поште, кориштењем бољег и бржег транспорта. То је такође битно питање за

АНАЛИЗА ПОШТАНСКИХ ПРОЦЕСА У ПОШТАМА СРПСКЕ

ФОТО: Божидар Дошеновић

У Поштама Српске, од 07. до 16. јуна ове године, боравио је тим стручњака регионалне уније ПостЈуропа (PostEurop), који је за наше Предузеће извршио анализу поштанских технолошких процеса. Овај пројекат је организован као једна од активности које промовише ПостЈуропа (PostEurop), а које су у складу са њиховом мисијом побољшања квалитета у вршењу поштанских услуга, за све чланице. Поште Српске су четрнаести јавни поштански оператер у Европи који је био корисник овакве анализе. Организација овог пројекта, званично је започела прошле године, када је директор Предузећа, Јасминка Кривокућа, послала писмо намјере ПостЈуропа (PostEurop). Поште Српске, као чланица ПостЈуропа (PostEurop) нису биле у обавези да плате за овакву експертску анализу, једина обавеза је била организација превоза и локалног превоза за чланове тима.

У тиму ПостЈуропа (PostEurop) који је вршио анализу рада Пошта Српске налазило се шест експерата из различитих области поштанског саобраћаја, из различитих земаља чланица ПостЈуропа (PostEurop).

Тим је предводио Карстен Обро (Karsten Øbro - менаџер за ревизије ПостЈуропа, запослен такође у Данској пошти), Маире Лоди (Maire Lodi - нови оперативни менаџер ПостЈуропа из Естоније), а по први пут је у раду тима учествовао и генерални секретар ПостЈуропа, Ингемар Персон (Ingemar Persson). У тиму су се осим наведених налазили и Карла де Брујн (Carla de Bruijn - TNT - Холандија), Хенри Соренсен (Henrik Sørensen - Данска пошта) и Стејн Ото Рормарк (Stein Otto Rørmark - Пошта Норвершке).

Тим ПостЕуропа (PostEurop) је приликом рада био подијељен на 4 групе, и то: међународни транспорт и измјенична пошта; прикупљање и достава пошилиака; сортинг центар и квалитет, а током обилазака су посјетили Управу Предузећа, Главни поштански центар Бања Лука, Измјеничну пошту и Пошту царицења у Вањој Луци, Доставну пошту 78102 Бања Лука, сједиште РЈ Добој, Поштански центар Добој, те више пошта на подручју радних јединица Бања Лука и Добој.

Након неколико дана рада на терену, тим ПостЕуропа (PostEurop) је наставио радити заједно на размјени прикупљених информација и приједлозима за побољшање, а резултат свега је била завршна презентација, која је презентована Управи Предузећа 15. јуна. Ова презентација је приказала јаке и слабе стране Пошта Српске у различитим областима поштанског саобраћаја (прикупљање пошилиака, достава, сортинг центар, квалитет) као и области управљања људским ресурсима, а након тога су презентоване и могућности за побољшање за сваку поједину област. Након тога је ПостЕуропа (PostEurop) тим презентовао и групу пројеката усмјерених на побољшање квалитета поштанских услуга.

Поште Српске су изразиле спремност да одмах започну имплементацију предложених пројеката, које ће пратити и сам ПостЕуропа (PostEurop). Први извјешај о оствареном напретку од Пошта Српске се очекује на састанку Радне групе за квалитет ПостЕуропа (PostEurop) на пролеће наредне године.

Драгана Шврака

ФОТО: Божидар Дошеновић

КАРСТЕН ОБРО

(Karsten Øebro) је рођен 11. априла, 1961. године у Копенхагену, како каже, „дан прије чувеног лета Јурија Гагарина у свемир”.

Од 1979. до 1981. године, радио је пуно радно вријеме као поштоноша, да би од 1981. до 1988. године, због обавеза на факултету радио само хонорарно на сличним пословима. Од 1991. до 1993. године, запослен је као поштански радник у измјеничној пошти, да би по завршетку дообразовања постао управник међународног поштанског центра у Копенхагену, на којем је остао до 1997. године. Исте године постаје руководилац за међународни транспорт, чиме је стекао одговорност за организацију међународних летова за Данске поште и ниво квалитета за

јужну и источну Европу. Дакле, до 2004. године, задатак му је био обилазак других поштанских оператора и аеродрома како би унаприједио логистику квалитет. Те године, прелази у Сектор за развој продуктивности у међународним пошиљкама у Управи Данских пошта, гдје је радио са свим дијеловима поштанског ланца у Данској. Истовремено почиње са хонорарним радом за Пост Јуроп (PostEurop) на анализама процеса као главни ревизор.

Посебно истиче искуство стечено у последњих шест година о раду других поштанских оператора. До сада је био у тридесет и девет, од четрдесет и пет европских земаља.

Поште Српске, зато што сте са тренутном организацијом међународне логистике јако далеко од заједничког европског циља који каже да 85% свих писама треба да дође од тачке А до тачке Б унутар Европе за 4 дана (Д+3). Али, пошто знам да сте јако активни када је у питању ова област у Пост Јуропу, прилично сам сигуран да ћете то постићи у ближој будућности.

Да ли бисте жељели да и коментар везано за пројекте које је Пост Јуроп предложио Поштама Српске?

Предложили смо три пројекта. Већ сам споменуо значај квалитета, и потребно је посебну пажњу посветити сортинг центру у Бањалуци, који представља право „срце“ за организацију поштанских операција и за који вјерујем да се треба понашати као најважнији орган у поштанском тијелу. Ако одете ван Бањалуке, видимо да репутација Поштанског центра Бањалука није јако добра. Током наше посјете смо разговарали доста са запосленима на различитим мјестима, и питали смо их гдје они виде проблеме у квалитету; готово увијек су нас усмјеравали на Поштански центар Бањалука. Наравно, треба да узмемо у обзир да је тешко управљати тако великим сортинг центром, а оваква ситуација је слична и у свим другим земљама у Европи, велики сортинг центар у великом граду увијек има додатне изазове. Тако велики сортинг центар треба бити поносан на свој учинак и вјештине у суочавању са изазовима свакодневних операција, и бити предводник за сва мања мјеста и регије. Мислим да би тада дошло до синергије од сортинг центра на цјелокупни систем Пошта Српске, уколико он докаже свој висок учинак другим радним јединицама.

Када говоримо о међународном поштанском саобраћају и ишћању добијања кода за нашу измјеничну пошту, сматрасте ли бишним ријешити ово ишћање што прије? Вјерујете ли да ће код значајно ушћати на побољшање квалитета наших услуга? (у смислу брзине преноса поштанских пошиљака)

Код измјеничне поште неће значајно утицати на ваш квалитет, на овом степену битно је планирање за транспорт увезене поште из Сарајева и извозне поште за Београд, и код неће ријешити то питање. Али, наравно, било би лакше за Поште Српске да саме рукују са својим међународним закључцима, а уколико би имале код, тада би могло доћи до даљих унапређења међународног квалитета.

Провели сте неких десет дана у Бањалуци, иако да претходно вјерујем да сте имали прилику да видите град. Шта Вам се највише допало?

Прије свега, вријеме је било „ужасно“ за мене, пошто долазим са сјевера, из Данске, заиста сам патио на тих 36 степени. Тако

ПостЈуроп (PostEurop) је Поштама Српске предложио три велика пројекта усмјерена на побољшање квалитета услуга, а које наше Предузеће планира реализовати у наредном периоду. Ријеч је о следећим пројектима:

КВАЛИТЕТ

Овај пројекат прати циљ ПостЈуроп-а (PostEurop) да се квалитет услуга стави у први план, а подразумева реорганизацију функције контролора и њихово повезивање са квалитетом, гдје би се подаци који већ постоје у Предузећу користили за анализе усмјерене на побољшање квалитета. Такође, Поште Српске би редовно сачињавале извјештај о квалитету учинка и спроводиле интерни тест квалитета.

ПОШТАНСКИ ЦЕНТАР БАЊА ЛУКА

Подразумијева реорганизацију рада у РЈ поштанског центра Бања Лука, уз дефинисање свих потпроцеса у раду и крајњих времена за завршетак сваког од њих, као и прилагођавање ресурса стварном обиму посла.

ВЕЛИКИ КОРИСНИЦИ

Односи се на сарадњу са великим корисницима на реализацији великих уговора, гдје је потребно прецизније дефинисати количине и рокове доставе, уз означавање пошиљака од великих корисника са датумом пријема и наводећи најкаснији дан када је потребно да се пошиљке доставе.

да ћу се увијек сјећати вашег топлог љета. С тим да је, вријеме, као такво, имало веома позитиван утицај на људе у граду, када то кажем мислим на јако лијепо обучене младе људе.

Имали смо одличну малу туристичку туру обиласка Бањалуке, гдје смо научили понешто о вашем граду и земљи, и морам рећи, помало сам импресиониран оним човјеком који је заиста изградио Бањалуку у неколико година (бан Милосављевић – оп.пр.), пјешачка зона око нове цркве је јако лијепа, као и тврђава и посебно ресторан Казамаат поред ријеке, сјајно!

Али сам заиста научио колико је лијепа ријека Врбас, како расхлађује током врелог љета у граду и када смо отишли мало ван града, видјели смо и гдје се одржавало Свјетско првенство у рафтингу, тако да смо поново уживали у ријеци.

Жељка Кољанчић

Будућност универзалне поштанске услуге

ПОШТЕ СРПСКЕ, КАО ЈАВНИ ПОШТАНСКИ ОПЕРАТОР СА ПОСТОЈЕЋИМ КАДРОВСКИМ И МАТЕРИЈАЛНИМ РЕСУРСИМА, ОСПОСОБЉЕН ЈЕ ДА ПРУЖИ КВАЛИТЕТНУ УНИВЕРЗАЛНУ ПОШТАНСКУ УСЛУГУ.

Концепт универзалне поштанске услуге (УПУ) изведен је, прије више од стотину година, из људске потребе за комуницирањем. У основи, овај концепт произилази из тежње државе да свим својим грађанима стави на располагање јефтин систем за масовно комуницирање, којим би се повезале све тачке на њеној територији и на тај начин омогућио интензивнији развој друштва.

С обзиром на тадашњи степен развоја, писмоносна пошиљка добила је кључну улогу. Концепт је подразумијевао да се мора обезбиједити да свако може послати пошиљку на било коју адресу, под истим условима на цијелој територији и да за то плати јединствену тарифу. За реализацију овог концепта, од стране државе, организована је пошта. Њене пословне активности усмјерене су ка пружању УПУ и од истих се не очекују комерцијални ефекти, већ убрзан друштвени развој.

Од тога времена до данас, у друштву је дошло до многобројних промјена, посебно у области комуникација. Пошта више није основни систем за пренос информација. Структура корисника значајно се промијенила. Првобитна УПУ стварана је за појединца, док данас пошта углавном пружа услуге правним лицима. Све те промјене неминовно доводе до реформе поштанског сектора у свијету.

Свјетски поштански савез (СПС), преко држава чланица, улаже значајне напоре да обезбиједи непрекидно и квалитетно извршење поштанских услуга, нарочито УПУ на интернационалном нивоу. У актима овог Савеза, која су верификована од стране БиХ, као државе чланице, дефинисан је концепт УПУ. Тако је у одредби члана 1. Устава утврђено да „земље које прихвате овај Устав образују под називом СПС, јединствену поштанску територију за међународну размјену писмоносних пошиљака; Слобода транзита је загарантована

на цијелој територији Савеза“, а у Члану 3. Поштанске конвенције пише „у циљу подршке концепта јединственог поштанског територија Савеза, државе чланице су дужне свим корисницима/клијентима осигурати право на универзалне поштанске услуге, укључујући стално пружање квалитетних основних поштанских услуга на свим локацијама на њиховом територију по приступачним цијенама.... Државе чланице ће у оквиру својих поштанских прописа одредити распон понуде поштанских услуга, те тражену квалитету и приступачне цијене, водећи рачуна, како о потребама становништва, тако и о објективним условима у својој држави.“

Крајем 80-тих и почетком-90-тих година прошлог вијека Европска комисија отпочела је са анализом поштанског сектора. По први пут је 1992. године, у Зеленој књизи, изложена европска поштанска политика, описан модел либерализације поштанског сектора и схватање да се УПУ мора заштитити. Тако је након вишегодишњих расправа 1997. године, Савјет и Европски парламент, усвојио Прву поштанску директиву чије су измјене и допуне услиједиле 2002. и 2008. године. У истој су донијете значајне политичке одлуке и отпочела њихова реализација, како у области либерализације, тако и у погледу заштите УПУ. Ова директива тежи хармонизацији и унапређењу УПУ за све грађане Европске Заједнице.

Директива установљава заједничка правила, која обавезују земље чланице, а иста се, између осталих, односе на: уредбе о УПУ унутар ЕЗ, финансирање УПУ према условима који гарантују стално пружање услуга, утврђивање стандарда квалитета за УПУ, формирање независних националних регулаторних тијела и др.

У истој је утврђено да свака земља чланица мора обезбиједити да УПУ испуни минималне захтјеве, који обухватају: пренос (пријем, прерада, превоз и уручење) поштанских пошиљака масе до 2 кг, пренос поштанских пакета до 10 кг, с тим да се ова граница може повећати до 20 кг те, да се пакети приспјели из иностранства, масе до 20 кг, морају уручити у одређеној земљи, а могу се закључивати аранжмани за пренос пакета од врата до врата, као и услуге препоручених и вриједносних пошиљака.

Поред тога, земље чланице морају корисницима обезбиједити право да користе УПУ, што обухвата перманентно пружање услуга утврђеног квалитета, у свим подручјима земље и по приступачним цијенама за све кориснике. Пужање УПУ мора бити гарантовано сваког радног дана, а најмање 5 радних дана у седмици, осим у посебним околностима или географским условима за које национална регулаторна тијела оцијене као изузетна. У том циљу, земље чланице морају обезбиједити густину контактних и приступних тачака да буду прилагођене корисницима.

Свака земља чланица може именовати једног или више провајдера УПУ за дио или цијели национални териториј, за дио или све УПУ.

Одредбама важећег Закона о поштама БиХ утврђена је УПУ, која обухвата пренос: писмоносних пошиљака до 2 кг; пакета до 31,5 кг; поштанских упутница; директне поште; поштанских и телеграфских саопштења; препоручених и вриједносних пошиљака и секограма до 7 кг. Овако утврђене УПУ у мањој мјери су кориговане у приједлозима нових Закона о поштама БиХ и Закона о поштанским услугама у РС, који се налазе у процедури доношења.

Као што је већ споменуто, извршење УПУ захтјева покривеност цјелокупне територије земље и ангажовање значајних људских и материјалних ресурса. Са друге стране, цијене ових услуга морају бити јединствене и приступачне за све кориснике, због чега их поштански оператери не могу самостално утврђивати у складу са насталим трошковима, већ се исте одређују од стране државе односно регулаторног тијела у области поштанског саобраћаја. Познато је да се приватни капитал улаже само тамо

ФОТО: Божидар Дошенић

гдје ће се осплодити, гдје ће се обезбиједити профит. Из наведеног произилазе два кључна питања - ко ће бити извршилац УПУ и како ће се финансирати УПУ ?

Одговор на прво питање ријешен је на начин да се од стране државе-ентитета именује јавни поштански оператер, чији је основни задатак пружање УПУ. Законом о поштама БиХ, у држави су организована три јавна поштанска оператера: БХ Поште д.о.о. Сарајево ; ХП д.о.о. Мостар и Поште Српске а.д. Бања Лука. Исти су у, искључивом или дјелимичном, власништву ентитета. Одредбама Закона о пошти РС, као јавни поштански оператер организоване су Поште Српске а.д. Бања Лука.

За финансирања УПУ постоје различите методе и приступи и исти се углавном одређују од стране политичких фактора. Овдје ће се навести само неки од њих:

- утврђивање нивоа резервисаних услуга; У домену пружања УПУ одреди се један ниво услуга, који могу обављати само јавни поштански оператери. То је практично постојање монопола, чија је сврха стварање прихода за покривање додатних трошкова у пружању УПУ. Он се по потреби шири или сужава. Међутим,

код земаља у развоју, овако остварени приходи су недовољни за покриће насталих трошкова, те се недостатак средстава обезбјеђује путем субвенција од стране државе.

- други теоретски модел се односи на формирање компензационих фондова. Конкурентијске фирме би уплаћивале средства у овај фонд из кога би се финансирали додатни трошкови УПУ. Иако, су неке земље прихватиле овај модел, исти у пракси није примијењен.
- трећи модел се односи на финансирање УПУ из такси односно из јавних финансија.

Одредбама Закона о поштама БиХ, као и приједлогом Закона о поштанским услугама РС, финансирање УПУ утврђено је модификацијом првог модела. То практично значи да се додатни трошкови за вршење УПУ као и њихов развој покривају :

- из прихода оствареним вршењем резервисаних поштанских услуга,
- из добити остварене вршењем нерезервисаних услуга (међутим, овдје се мора истаћи , да се јавни поштански оператери налазе под страховито

великим притиском конкуренције како у домену курирских, експрес и пакетских, тако и у домену финансијских услуга; Предност конкуренције је што пружање ових услуга организују у простору и у времену које ће им остварити добит),

- у колико се приходима оствареним вршењем резервисаних услуга и добити оствареном вршењем нерезервисаних услуга не могу покрити додатни трошкови и развој УПУ, разлика се подмирује субвенцијом из буџета ентитета.

Примјена овог модела захтјева од јавног поштанског оператера да устроји такав рачуноводствени систем који омогућава праћење прихода и трошкова по сегментима услуга. Поред тога, развојне планове верификује Влада. Предметни модел има низ својих предности, као што су:

- обезбјеђује се пружање и развој УПУ по стандардима СПС и ЕУ, те у складу са потребама корисника;
  - успостављање механизма од стране Влада, којим ће се уредити и контролисати тржиште поштанских услуга. Познато је да се на овом тржишту, поред јавних оператера појавио и низ других легалних и илегалних поштанских оператера;
  - стимулише јавног поштанског оператера на смањења трошкова и повећању квалитета пружања услуга, те сталном развоју истих у складу са потребама корисника и ширењу асортимана профитабилних услуга који не спадају у домен УПУ, што доводи до његовог јачања;
  - омогућује постепено укидање монопола, односно подручја резервисаних услуга и све већу либерализацију тржишта. Поштанском директивом ЕУ предвиђено да до 31. 12. 2010. године, све земље чланице донесу све законске и подзаконске акте усклађене са поменутом директивом, којима ће се обезбједити либерализација тржишта поштанских услуга. Овај рок за нове чланице и оне смјештене на рубном подручју ЕУ као што су: Грчка, Летонија, Литванија, Мађарска и др. Овај рок је одложен до 31. 12. 2012. године.
- Поште Српске, као јавни поштански оператер, са постојећим кадровским и материјалним ресурсима, оспособљене су да пруже квалитетну УПУ. Међутим, уколико буде препуштен сам себи, не само у погледу покривања губитака насталих у домену обавезе пружања УПУ, него и реализације целокупног концепта утврђеног у приједлогу Закона о поштанским услугама РС, то може бити веома погубно не само за Поште Српске, него и за јавни интерес РС.

Пиљо Липовац

ФОТО: Божидар Дошеновић

Хуманост на ДЈЕЛУ

ВОДЕЋИ СЕ МИШЉУ ДА ЈЕ СВАКА ДОЗА КРВИ, ЗА НЕКОГ ЗНАЧИ НОВИ ЖИВОТ, РАДНИЦИ ПОШТА СРПСКЕ, РЕДОВНО УЧЕСТВУЈУ У АКЦИЈАМА ПРИКУПЉАЊА ДРАГОЦЈЕНЕ ТЕЧНОСТИ

Свјетски дан давалаштва крви обиљежен је и ове године. Удружење добровољних давалаца крви града Бањалука, чији су чланови и неки од радника Пошта Српске, 12. јуна, овим поводом, даровали су најдрагоцјенију течност на Одјелу трансфузије, Клиничко-болничког центра Бањалука. Удружење је, обиљежавајући овај дан, свим даваоцима крви, симболично поклонило мајице, док је 14. јуна био организован једнодневни излет у манастир Липље. Даваоци су присуствовали литургији, као и обиласку манастирског комплекса. Послије литургије организован је симболичан ручак за све присутне, те подјела ручних часовника члановима Удружења са највећим бројем давања. Том приликом подијељене су двадесет и један часовник, а Активу ДДК «Поште Српске» додијељена су два часовника. Ту част имали су Дмитар Ковачић за четрдесет и шест, те Жељко Салопек за тридесет и три пута даривања драгоцјене течности. По повратку у Бањалуку чланови Удружења обишли су и манастир Ступље. Овом приликом похваљен је Актив «Пошта Српске» јер су његови

ЗАСЛУЖЕНА ПЕНЗИЈА

1. **МИЛОРАД МАЈСТОРОВИЋ** - РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ СЕРВИСНИ ЦЕНТАР - ОБЛАСТ ИКТ
2. **ИЛИЈА МИХАЈЛОВИЋ** - УПРАВНИК ПОШТЕ 75240 ЛОПАРЕ, РАДНА ЈЕДИНИЦА БИЈЕЉИНА
3. **МИЛАН ШРКИЋ** - ПОШТОНОША ПОШТЕ 79202 КОЗАРАЦ, РЈ ПРИЈЕДОР
4. **РАДОСЛАВ БУЉЕВИЋ** - ВОЗАЧ, РЈ БАЊАЛУКА

чланови били несебични у акцијама које су биле ван плана давања и том приликом је прикупљено 20 доза драгоцјене течности.

У Активу добровољних давалаца крви «Поште Српске» за сада је регистровано четрдесет и девет давалаца. Путем Интерног листа, позивају све раднике, који су до сада давали крв, као и све потенцијалне здраве, способне, хумане раднике, да се прикључе овом Активу, јер свака доза крви, за неког значи нови живот.

Видосава Арсић

ПОШТА

Књигу утисака,

МОЛИМ!

Обилазећи Пошту 74215 Которско, представници ПостЈуропа (PostEuropa), тражили су књигу утисака, јер су, како касније објаснише, били одушевљени овом малом Поштом која се налази у саставу РЈ Добој. Чуде се, зашто постоји само књига за жалбе...

Стевановић истиче одличну сарадњу са шефовима одсека и управницима пошта, те добрим међуљудским односима, што, како и сам каже, много утиче на квалитет пословања Радне јединице Добој.

Похвале, које су, након обиласка Радне јединице за поштански саобраћај Добој, упутили експерти радне групе ПостЈуроп-а (PostEurop), били су и више него довољан разлог да, у љетњем броју Поштоноше, говоримо о овој Радној јединици. „Освјежење је чути похвале од европских стручњака за поштански саобраћај“, рекао нам је директор РЈ, Мирослав Стевановић. Наравно, био је поносан што су он и његови сарадници успјешно организовали поштански саобраћај, друге по величини, радне јединице поштанског система Српске.

Радна јединица, чије је сједиште у Добоју, осим општине Добој, обухвата и подручја општине Теслић, Дервента, Модрича, Брод, Петрово и Вукосавље, са укупном површином од 2801 км², на којој живи 250000 становника, односно, опслужује 64246 домаћинства. Просец рада заснован је на истом принципу, као и код других радних јединица нашег система, тако да, осим директора РЈ, посао је организован у три самостална одсека, и то Одсека за поштански саобраћај, Одсека за правне, опште и послове људских ресурса, те Одсека за економске послове.

Већ смо поменули да је РЈ Добој друга радна јединица по величини, и то према свим показатељима, физичком обиму, финансијским резултатима, људским ресурсима, те површини подручја на којем послује.

У четрдесет и осам јединица поштанске мреже, разврстано је двадесет и девет пошта, пет шалтерских и четрнаест помоћних пошта, те пет издвојених и три уговорна шалтера. Ова Радна јединица у свом саставу има Поштански центар и Трезор. Све послове у наведеним објектима, обавља двије стотине четрдесет и четири стално запослена радника и шеснаест радника на одређено вријеме.

Ова Радна јединица има стални узлазни тренд у пословању, како у физичком, тако и вриједносно исказаним показатељима. Када погледамо резултате у претходних пет мјесеци, РЈ Добој остварила је

Корисници услуга РЈ Добој, опслужују се на седамдесет и три шалтера. Подаци о доступности пошта говоре да једна пошта покрива површину од око 61 км², те у просјеку опслужује 4829 становника, док поштоноша мјесечно опслужи 2644 становника. Доставу поштанских пошиљака врши осамдесет и пет поштоноша на двадесет и једном реону уже доставе, стотину реона шире и четрдесет и четири реона најшире доставе.

ФОТО: Божидар Дошеновић

ФОТО: Божидар Дошеновић

МИРОСЛАВ СТЕВАНОВИЋ,
Директор РЈ Добој

Мирослав Стевановић, рођен је 30. августа 1953. године, у селу Карачићи, Општина Завидовићи, гдје је завршио основну школу и гимназију. Економски факултет, завршио је 1976. године, у Сарајеву. У Поштама Српске, запослен је од 2006. године, а до тада је радио на одговорним функцијама у предузећу „Криваја“, те један мандат на мјесту начелника привредне службе у Општини Завидовићи. Ожењен је, отац двије кћерке.

Када је ријеч о пријему уплата и пошиљака на доставном реону, добојски поштари били су веома вриједни, те су их у првих пет мјесеци ове године, примили укупно 65793, што чини приход од 80267 КМ. Осим наведених, мјесечно уруче приближно 19000 пензија, 10349 инвалиднина, 4838 дјечијих додатака и 48600 телефонских рачуна. Осим тога, све је присутнија подјела неадресованих тисковина великих корисника (Туш, Интерескс и др.), гдје се подјела врши на локацијама које корисник жели, тако да се на мјесечном нивоу подјели више стотина хиљада таквих тисковина.

укупан приход од 2.022.241,00 КМ. Трошкови у истом периоду износе 1.719.049,00 КМ, што пословање Радне јединице чини позитивним у износу од 303.192,00 КМ.

Тренд позитивног пословања слиједе и поште, тако да је из мјесеца у мјесец све мањи број оних које послују негативно. Од укупно четрдесет и осам јединица поштанске мреже, у првој половини ове године позитивно је пословало тридесет пошта, док је осамнаест пословало негативно.

Од постојећих услуга, Директор РЈ Добој, посебно истиче уручење рачуна за утрошену електричну енергију. Од септембра 2006. године, поштоноше сваког мјесеца изврше доставу од око 85.000 рачуна утрошене електричне енергије, и то у року од 5 дана, како за физичка тако и за правна лица на подручју које покрива ова Радна јединица. Због добре пословне сарадње са предузећем „Електро Добој“, мјесечна фактура за услугу уручења рачуна, у просјеку износи 33.000,00 КМ.

За позитивне пословне резултате заслужи су сви радници, тако да је тешко било кога издвојити за примјер, каже директор Стевановић. Током разговора, присјетили смо се да је у нашем интерном листу Поштоноша као примјер одличног радника и сарадника, био управо Добојлија, Здравко Панић, који је, објашњава Директор, и даље међу највреднијим поштарима. Чињеница је да ова Радна јединица има много радника за примјер, а овај пут писаћемо о поштоноши под Озреном...

Једина поштарка у добојском региону

Села Порјечине, Калуђерица и Кртова, те дио Петрова на Озрену, чине реон прве жене – поштару у РЈ Добој. Терен је, кажу неприступачан, а мјештани знатно удаљени једни од других, међутим, вриједној Славици то није проблем, каже, сретна је што ради. Иако, наша поштарка дневно, пређе десетине километара, што гјешке што mopедом, на сваку адресу благовремено стиже, јер како каже, не смије разочарати кориснике поштанских услуга - њене познанике. Славица нам прича да се у сложеност посла брзо увјерила, али исто тако брзо се и прилагодила захтјевима радног мјеста. „Сва тегоба и умор падају у воду када видим задовољна лица, када приме пензију, писмо, пакет...“, каже Славица. Признаје да има „свакаквог народа“ али, разумљиво је да су људи различити, међутим, када су услужени, сви реагују исто – осмјехом.

Иако, је на реону вриједне Поштарке највише пензионера у општини Добој, сазнали смо да осим пензија, Славица носи писма, рачуне за телефон и струју, које наплаћује на кућном прагу, што јој одузима много времена, затим новине, часописе, листиће за лото, бинго, лутрију, допуне за мобилне телефоне... углавном, торба пуна – препуна!

С обзиром на то да су јој реон села која се налазе на Озрену, чини се немогућим доставити поштилке зими... међутим, наша Слава, и кроз сметове пошту носи, крчећи пут до сваке куће на планини. Као и у другим руралним мјестима, поштар је „све и свја“ што би рек’о наш народ, па тако и Славица, има посебне „договоре“ са корисницима. У дијелу Кртове, која је у Федерацији БиХ, живе пензионери којима Поштарка, када су дани исплате, јави дан – два прије да дођу на „зборно“ мјесто, да им преда новац. Ако неко случајно изостане, позове га телефоном и сачека, да не би враћала пензију, јер како нам прича, зна да „пензионери једва чекају да добију те паре“.

Похвале за Пошту 74215 Которско

На самом почетку приче о РЈ Добој, поменули смо и посјету представника ПостЈуропа (PostEuropa). Између осталих, европски експерти за поштански саобраћај, посјетили су и Пошту 74215 Которско код Добоја, у којој раде управник Ненад Петровић и поштоноша Бранко Тешановић. Чланови експертског тима, били су одушевљени малом поштом и њеним радницима, и том приликом су

У дане исплате, Славка има свесрдну помоћ Гордане Бјелић, управнице Поште 74317 Петрово, која заједно са Поштарком одлази на терен и врши исплате пензија, инвалиднина и дјечијих додатака, а све с циљем правовременог извршења посла. У Радној јединици Добој, кажу да је управо ово, показатељ безрезервне подршке и одговорности, како према послу, тако и према радним колегама.

своје утиске жељели написати у књигу утисака, али иста, није постојала, него само књига жалби. Препоручили су Управнку да хитно набави једну свеску, јер ако ова Пошта настави тако радити, итекако ће му требати.

Млади, двадесеттворогодишњи управник Ненад Петровић, ради у Пошти 74215 Которско три године. У почетку је било тешко, и то не само због посла, него што је Которско мултиетничко мјесто, па нису сви баш благодански гледали на нашу Пошту, али данас, све је другачије, прича нам Ненад. Уз помоћ искусног колеге Бранка Петровића, који, као поштоноша, ради од 1979. године, било је лако савладати посао. Младост и искуство, у овом случају, показали су се као одлична комбинација.

Бранко каже да је Ненад добар управник и сарадник. Када је ријеч о послу, брзо и лако се све договоре те помажу један другом. Поред тежи посао поштара некада и сад, Бранко каже да је данас рад, у његовом случају много другачији, јер су неке од пријератних пошта угашене, те сада искусни Поштоноша и у та мјеста поштилке носи, што је реон знатно проширило. И Управник и Поштоноша се слажу да понекад, посла има за још једног поштара, али, уз добру организацију, све се стиже. У данима када су исплате, Бранко ради и до 19 часова, док мјесечно у просјеку

има три стотине наплата на дому. Кажу да су задовољни послом, Бранко кроз смијех прича да Ненад воли пошту из више разлога... након чега се младом колеги појављује широки осмијех на лицу... Због дјевојке, рече Ненад. Упознао сам је на послу, и она ради у пошти, али у Добоју... Судбина, рекошмо сви у глас! Пошта 74215 Которско, није само посебна због позитивних критика стручних лица, него због људи, који је уствари и чине таквом. Шта друго написати него - колико људи, толико судбина! По све наведеном, наша Пошта у Которском је посебна...

У радној јединици Добој, истичу да добра организација и квалитетно обављање посла, нису једини предуслов за успјех и позитивне резултате пословања. Добри међуљудски односи, пресудан су фактор за успјех, истиче директор Мирослав Стевановић. Када год за дружење имају времена и сретава, синдикал ове РЈ организује заједничка дружења за све раднике, а тако је било и недавно...

Када је ријеч о плановима за будућност, Стевановић истиче да је циљ ове, као и других радних јединица, још боље организовати посао, што више смањити расходе, те повећати приходе. Нада се, како каже, да ће РЈ Добој, бити боља из године у годину.

Жељка Кољанчић

Сарадња Пошта Српске и М:тел-а

У склопу М:тел-ове промотивне кампање "Будите увијек уз своје најдраге", у сарадњи са Поштама Српске, организоване су двије акције продаје промотивних при-пејд (PRI-PAID) пакета са мобилним апаратом, уз одговарајући "Френд тарифни модел Зови".

Прва акција, у трајању од 07.априла до 09. јуна, била је намијењена искључиво пензионерима који пензију примају путем Пошта Српске. Понуда се односила на френд пакет са телефоном Моторола W175 и бонусом од 65,00 KM на рачуну, а по цијени од само 25,00 KM. Потенцијални купци телефона, пензионери, о М:тел-овој акцији били су обавјештени путем рекламних летака, који су били дистрибуисани уз исплату пензија. Попуњавањем наруџбенице, која се налазила у саставу рекламног летка, или позивом на 1371 Хало центра Пошта Српске корисници су могли наручити промотивни пакет. У првој акцији, продано 5098 телефона.

За разлику од прве акције, друга није била намијењена само за пензионере, и трајала је од 24. јуна, до 13. јула ове године, и у наведеном периоду, корисници су могли изабрати више врста телефона.

Бојана Мутић

Р. број	Назив телефона	Количина	Цијена пакета
1.	SAMSUNG B100	112	45,00 KM
2.	SAMSUNG B130	18	35,00 KM
3.	NOKIA 1650	39	75,00 KM
4.	NOKIA 1208	297	45,00 KM
5.	SONY ERICSSON T 250 i	27	125,00 KM

Прва акција, 493 телефона

PLAĆENI ODGOVOR
POŠTE SRPSKE A.D. BANJA LUKA
IZA POST SHOP, BANJA LUKA
UL. YUKA KARADŽIĆA 6
78115, BANJA LUKA

Ime i prezime: [REDACTED]

JMBG: 1710947171926

Adresa: PERE TUNGUZA

Poštanski broj i naziv pošte: 71230 KALINOVIK

Serijski broj čeka/uplatnice: 102429

Potpis: [Signature]

**Molim vas crnu
poblogu a bišele tipke
jer ne vidim dobro**

Popunjavanjem ovog obrasca i svojim potpisom
naručujem telefonski aparat iz ponude.

Имали смо и оваквих захтјева

Рачунарски вируси

РАЧУНАРСКИ ВИРУС ЈЕ РАЧУНАРСКИ ПРОГРАМ, КОЈИ МОЖЕ ДА КОПИРА САМ СЕБЕ И ИНФИЦИРА РАЧУНАР БЕЗ ДОЗВОЛЕ И ЗНАЊА ВЛАСНИКА.

Вирусом се често, иако, погрешно, називају многе врсте злоћудних програма, који немају могућност репродуковања и ширења. Вирус, у правом смислу ријечи, преноси се преко локалне мреже, Интернета, или преко преносног медијума попут флопи дискете, компакт диска (CD), Ди-Ви-Ди-ја (DVD) или У-Ес-Бе (USB) диска. Вируси могу да се пренесу и инфицирањем дијелих мрежних фајлова или приступом на други рачунар.

Термин „рачунарски вирус“ некад се користи као општи термин за све врсте злоћудних програма, који укључује вирусе, црве, тројанске коње, спајвер (spyware), који шпијунира корисника, тајно шаљући његове податке на удаљени рачунар и адвер (adware) који без допуштења корисника исписује рекламе или га шаље на друге странице. Понекад се вируси бркају са рачунарским црвима и тројанским коњима, који су технолошки другачији. Црви за своје ширење користе сигурносне рупе у удаљеним рачунарима, а тројански коњи се представљају као безбедни или корисни програми, скривајући своју праву намену.

Када се активирају, вируси, као и тројанци (популаран назив за тројанске коње) и црви, могу оштетити корисничке податке,

перформансе рачунара, злоупотребити везу. Некад имају симптоме које корисници могу да примјете, али у највећем случају остају непримјећени. Данас је већина рачунара прикључена или на Интернет, или на неку врсту локалне (LAN) мреже, што погодују ширењу вируса. Вируси се још шире и преко веб (Web) странице, електронском поштом (e-mailom), инстант месџингом (Instant Messaging) и друштвеним мрежама (Facebook), као и на неки од начина за дијелење фајлова. Први вирус је био Крипер (Creepер) на АРПАНЕТУ (ARPANET), претечи Интернета 70-их година. Није правио никакву штету на рачунару, само је исписивао шаљиву поруку. Први рачунарски вирус, назван „@Brain“, појавио се 1986. године, преносио се преко дискете, а првобитно је креиран да спрјечи пиратовање легалног софтвера. У то доба вируси су се преносили само преко дискете, и то на два начина, или инфицирањем програма на дискети или инфицирањем почетног (тзв.boot) сектора који се аутоматски стартује покретањем дискете. Приликом паљења рачунара обично се прво покушавао старт са дискете, и на тај начин би рачунар био заражен. Вируси, какве данас знамо, појавили се се средином осамдесетих година, са порастом броја персоналних рачунара и појавом модема и електронских система за размјену порука (BBS Bylleting Board System) или програма. Електронске огласне табле, гдје су корисници размјењивали поруке, постали су начин ширења тројанаца, који су се обично писали као скривени додаток регуларним програмима. Пиратован (илегално копиран) софтвер посебно је погодовао таквим вирусима, јер, без оригиналног паковања, није било могуће провјерити да ли је неки програм модификован са вирусом. Уколико би се покренуо програм заражен вирусом, он би заразио други програм, и ускоро би већи број програма био заражен.

Треба поменути и макро вирусе, који се појављују средином деведесетих. Они се преносе унутар вордових (Word) и екселових (Excel) докумената, а користе тзв. макрое-додатке документима тог типа који садрже наредбе за аутоматско извршавање одређених радњи. Један од најопаснијих начина за ширење вируса је електронском поштом: када такав вирус зарази рачунар, он шаље сам себе на све адресе које се налазе у корисничковој контакт или адресној листи, ширећи заразу. Такви вируси се обично налазе у додатку (attachment) електронске поруке, и потребно је да корисник отвори додатак да би се вирус покренуо.

У случају инстант месџинга (instant messaging), он на све адресе у контакт листи шаље линк ка некој зараженој страници. Прималац сматра да је порука од познате особе, слиједи линк и такође бива заражен. У марту 1999. године, вирус назван Мелиса (Melisa) заразио је толико рачунара да је и сам Мајкрософт (Microsoft) морао да угаси свој систем за електронску пошту док вирус није уклоњен. Још један велика инфекција десила се у јануару 2007. године, када је чак 50 милиона рачунара заражено вирусом Стом (Storm). Почетком 2009. године, раширио се вирус Конфискер (Conficker), првенствено у LAN мрежама, а размјере заразе дугује вишеструком начину ширења: преко У-Ес-Бе-а, преко мреже користећи безбједоносну рупу Виндовс (Windows) система, као и алгоритмом за погађање лозинке на удаљеним рачунарима.

Као што код природних вируса разноврсност генетског материјала различитих врста организама спрјечава појаву вируса који би одједном уништио читав живи свијет, тако и разноврсност оперативних система представља препреку за такво што код рачунарских вируса. Опасност са те стране представља доминација Мајкрософтових виндовс (Microsoft Windows) на пољу десктоп рачунара. Већина вируса се и пише првенствено за Виндовс (Windows), јер је најширењенији, а сам садржај Виндовс (Windows) оперативног система се чува у тајности, што у мањој мјери представља препреку за људе који пишу вирусе, али више спрјечава

откривање грешака која доводе до рањивих мјеста помоћу којих вируси нападају систем. Данас се број Виндовс (Windows) вируса броји десетинама хиљада, док број вируса за мање коришћене Линукс (Linux) системе износи неколико стотина, а за Мас системе могу избројати на прсте.

Антивирусни софтвер

Већина корисника на својим рачунарима имају инсталиран неки од антивирусних програма. Већина таквих програма откривају вирусе на један од два начина. Први, уобичајнији начин је препознавање коришењем листе дефиниција потписа вируса. Претражује се рачунарска (RAM) меморија, почетни сектори и фајлови на хард дисковима и преносним медијумима (USB, CD), и њихов садржај се упоређује са базом података у којем се налазе карактеристични "потписи" вируса, попут упоређивања отиска, са отиском из базе отисака прстију. Мана, као што се може претпоставити, је што се на тај начин могу препознати вируси који су већ откривени. Други

начин користи тзв. хеуристички метод откривања, гдје се вируси препознају на основу њиховог дјеловања. Као и сам оперативни систем, и антивирусни софтвер мора да се редовно ажурира, а то значи да се набаве најновије дефиниције вируса. Обично је довољно само да рачунар буде прикључен на Интернет, и антивирус аутоматски са сајта произвођача скида најновије дефиниције. Постоји само неколико великих играча у свијету антивирусног софтвера, неки од њих су Бит дефендер (Bit Defender), Касперски (Kaspersky), Nod32, Мекфи (McAfee). Као и у свему осталом, сваки од њих има своје заговорнике и противнике, а разликују се у томе колико оптерећују систем, колико добро штите од вируса, и наравно - цијеном. Иако, ни један од њих не штити 100% од вируса, нећемо погријешити уколико изаберемо било који од наведених. Један од најбољих начина за умањење штете настале од вируса је прављење редовних копија важних

података, као и цијелог оперативног система, на посебне медијуме (оптички медијуми, магнетне траке), тако да у случају оштећења или потпуног уништења података, они могу да се са тог медијума врате.

Уклањање вируса

Могуће је вирус уклонити помоћу Виндовсове (Windows) опције Систем ристор (System Restore), која комплетан систем враћа у неко одређено вријеме у прошлости, мада софистициранији вируси сами искључују ту могућност. Ако ни један други начин не помогне, потребно је извршити поновну инсталацију оперативног система. У том случају вирус је стопостотно уклоњен са рачунара. Један од најбољих начина за умањење штете настале од вируса је прављење редовних копија важних података, као и цијелог оперативног система, на посебне медијуме (оптички медијуми, магнетне траке), тако да у случају оштећења или потпуног уништења података, они могу да се са тог медијума врате. Најбоља стратегија за одбрану од вируса је сљедећа: инсталирање само легалних програма, инсталирање антивирусног софтвера и редовно ажурирање дефиниција, редовно ажурирање самог оперативног система (Automatic Updates код Windowsa), избјегавање сајтова "сумњивог" садржаја. Вирусе, као и остале програме, пишу људи, са мање или више техничког знања, морају да напишу, тестирају, пусте у промет, па чак и да их ажурирају! Зашто? Психолози кажу да је побуда иста као код људи који подмићу пожаре: жеља да се види нешто уништено, као и егоцентрична жеља за самодоказивањем.

Јасенко Крејић

Поштанске марке непознатих острва

Своје марке имају и неки отоци, градови, покрајне, па чак и неке непостојеће државе. Неке су штампане у малим тиражима те су посебно цијењене међу сакупљачима. Око 700 км сјевероисточно од Сиднеја (Sidney), негдје на пола пута између Аустралије и Новог Зеланда, налаз се оток Лорд Хав (Lord Howe Island). Смјестио се у бескрају Тасманова мора, окруженог још већим бескрајем Тихог океана. Прије седам милиона година "породио" га је вулкан, а након тога су га "дорађивали" коралји. Све се то види и на слици. Двије вулканске громаде високе око 800 м стрме су и неприступачне, осим за птице. То је њихов рај. Види се и питома корална лагуна те зеленило што прекрива двије трећине острва. Не виде се људи, али они насељавају острво већ од 19. вијека. Становници отока Лорд Хав 1982. године, су испословили на упис острва у листу свјетске баштине, а 1988. године и право на локалну пошту. Лорд Хав припада Аустралији, а административно спада под покрајну Нови Јужни Велс (New South Wales). Било је ту и отпора поште Новог Јужног Велса, но на крају су се помирили с чињеницом да пошту достављају на оток, а даље се дистрибуише преко локалне компаније Лорд Хав Ајланд Куријер (Lord Howe Island Courier), зване ZEMAIL, што је скраћеница за зиро-емишнс мејл (zero - emissions mail). Пошта се острвом

развозила електричним аутомобилом без емисије штетних плинорова.

Сваку услугу поште треба платити па тако и доставу поште. За те потребе издане су и локалне марке којима се таква услуга плаћала унапријед.

Локалне марке нису измишљотина становника Лорд Хава. Појавиле су се у 19. вијеку и на многим мјестима служиле за плаћање превоза пошиљака до најближе испоставе државне поште у неком граду, регији, најчешће на острвима. Већином припадају прошлости или се комерцијализују у филателистичком смислу, али свакако су одиграле корисну улогу, посебно у забаченим предјелима или нерегуларним условима за доставу поште. Локалне марке углавном нису наведене у каталозима, те су многи сакупљачи били збуњени. Листајући до изнемоглости, нису могли пронаћи марке неких чудних ентитета. Требало би листати и географске карте, али неке је локалитете и тако немогуће пронаћи. Наиме, постоје и марке измишљених земаља које ни случајно не служе за франкирање поштанских пошиљака, него само за олакшавање џепова лаковјерних туриста или филателиста, а познате су под именом Пепељуга (Cinderella).

Извор: www.filateliija.net

Одлазак “Краља попа”

Издање из 80-тих година прошлог вијека „Краљ попа“

Мајкл Џексон (Michael Jackson; 29. август 1958. - 25. јуни 2009. године), је био амерички поп музичар, чији је контраверзни лични живот био дио поп културе задње четвртине 20. вијека. Своју музичку каријеру започео је са 7 година као пјевач у групи „The Jackson 5“. Свој први албум „Got To Be There“ снимиио је 1971. године. У својој соло каријери снимиио је и издао најпродавани албум свих времена „Трилер“ („Thriller“). Џексон је примио 13 Греми (Grammy) награда. Од 1988. до 2005. године, Мајкл је живио у Неверленду (Neverland Ranch), имању у којем је изградио забавни парк и лични зоолошки врт за дјецу са посебним потребама. У времену када је ријеч “поп” нешто представљала, Мајкл Џексон је био највећи - “Краљ попа”. Иза себе је оставио гомилу хитова који су били и остаће непресушни извор инспирације надохлежним нараштајима и управо по томе ће остати упамћен. Пошта Британских Дјевичанских отока је средином 1980-их издала двије поштанске марке на којима се налази “Краљ попа”, а у будућности ће их без сумње бити још много.

Разгледнице поводом Видовданске трке

Традиционална манифестација – традиционална сарадња

Поште Српске су, поводом овогодишње 13. Видовданске трке у Брчком, на дан отварања трке, промовисале двије серије разгледница издатих овим поводом. С обзиром на то да је на тринаестој Видовданској трци било три хиљаде учесника, у Европу и свијет, отишле су наше разгледнице са мотивима Трке, те мотивима града Брчко. Приликом промоције наведених разгледница, задовољство сарадњом са Поштама Српске, изразио је директор Трке

Борислав Ђурђевић, и захвалио се директору РЈ Брчко Слободану Илићу, као и Огњену Плавшићу аутору фотографија, које су мотиви на разгледницама. У име нашег Предузећа, директор РЈ Брчко Слободан Илић, рекао је да је Поштама Српске задовољство што су у позицији да подрже и буду дио овако великог пројекта, те што настављају сарадњу са организаторима Видовданске трке.

РЈ Брчко

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ РС А. Д.
БАЊА ЛУКА
Број: 1.-2110/09
Дана, 09.06.2009.год.

На основу члана 14.4.15. Статута Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а. д. Бања Лука и члана 5. Правилника о издавању поштанских марака и вриједносница Управа Предузећа доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е
о пуштању у продају пригодне поштанске марке “150 година од рођења Паје Јовановића”

1. Дана 16.06.2009. године пустиће се у продају пригодна поштанска марка под називом “150 година од рођења Паје Јовановића”.
2. Емисију која се пушта у продају чини једна

пригодна поштанска марка штампана техником вишебојног офсета, у шалтерском табуку од 8 (осам) марака плус вињета у средини, зупчано.
3. Серију чини једна пригодна поштанска марка сљедеће номиналне вриједности и мотива: - 1,40 КМ, - мотив лик Паје Јовановића.
4. Тираж серије је 15 000 серија.
5. Пригодна марка из овог Рјешења важи за плаћање поштанских услуга неодређено вријеме, почев од дана пуштања у продају.
6. Уз ову серију пригодних поштанских марака истог дана пустиће се у продају једна врста ФДЦ коверте у тиражу од 300 комада.
7. Ово Рјешење објавиће се у листу “Поштоноша” – гласилу Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а. д. Бања Лука.
8. Ликовно рјешење мотива: Никола Заклан и графичка обрада марака: Божидар Дошеновић и

Небојша Ђумић. Штампариија је „Форум“ Нови Сад.

ДИРЕКТОР
Јасминка Кривокућа, дипл.ек.

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ РС А. Д.
БАЊА ЛУКА
Број: 1.-2110-1/09
Дана, 09.06.2009.године

На основу члана 14.4.15. Статута Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске А.Д. Бања Лука, Управа Предузећа доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е
о изради и употреби пригодне поштанске марке

1. Одобрена се израда пригодне поштанске марке и његова употреба у Пошти 78101 Бања Лука, дана 16.06.2009. године и у Области за продају и маркетинг, Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске А.Д. Бања Лука, у циљу обиљежавања првог дана пуштања у продају пригодне поштанске марке “150 година од рођења Паје Јовановића”.
2. Ово Рјешење објавиће се у листу “Поштоноша” – гласилу Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске А. Д. Бања Лука.

ДИРЕКТОР
Јасминка Кривокућа, дипл.екц

КРАТКЕ ВИЈЕСТИ...

ОБЛАСТ ЗА ПРАВНЕ, ОПШТЕ И ПОСЛОВЕ ЉУДСКИХ РЕСУРСА

У циљу проширења знања чланова дисциплинских комисија о процедури и правилима вођења дисциплинског поступка, те отклањању нејасноћа која се појављују у дисциплинском поступку, Област правних, општих и послова људских ресурса организовала је радионицу на тему „Дисциплински поступак“. Учествојући на радионици, чланови дисциплинских комисија и шефови одсека за заједничке послове радних јединица за поштански саобраћај Добој, Брчко, Бијељина, Зворник, Соколац, Фоча и Требиње, расправљали су о врстама повреда радних обавеза, покретању дисциплинског поступка, улози и значају личне доставе, првостепеном поступку, поступку по приговору - другостепеном поступку, удаљењу радника, свиденцији о изреченим дисциплинским мјерама, материјалној одговорности, разрјешењу по скраћеном поступку, те предусловима за судски поступак.

Уводну ријеч на радионици је имао Извршни директор ове Области, Никола Томашевић, који је учеснике радионице упознао са неправилностима и пропустима у раду дисциплинских комисија, а које за посљедицу имају губитак радних спорова и исплате значајних новчаних средстава на име трошкова поступка и накнаде штете. Извршни директор је истакао да дисциплинске комисије имају обавезу да поступају у складу са Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности, а нарочито да у поступку утврђивања одговорности и изрицању дисциплинских мјера морају бити непристрасни, савјесни, одговорни и одлучни.

Поменута радионица, коју је водио Мирослав Ђукић, правни заступник, одржана је 24. јуна, 2009. године, у просторијама РЈ за поштански саобраћај Добој. Радионица са истом темом за дисциплинске комисије Дирекције Предузећа, РЈ ПСЦ Бања Лука, РЈ Бања Лука и Приједор биће организована у септембру.

Љубиша Радивојевић

Уређење Поште 78230 Кнежево

Општина Кнежево налази се југоисточно од Бање Луке, на надморској висини од 864 м, и заузима површину од око 25000 км², на којој је настањено око 16000 становника. Општинска Пошта 78230 Кнежево, веома је битна за овај крај.

Пошта Кнежево послује у окружењу од око 2600 домаћинстава, односно опслужује 8500 становника, као и већи број мањих приватних предузећа. У окружењу ове Поште послују три банке, а с обзиром на то да Општина привредно неразвијена, иако, запослени улажу максималне напоре како би корисницима пружили квалитетну услугу, значајан финансијски резултат, не можемо очекивати.

Ратна дејства оставила су видљиве трагове, како на општину тако и на објект Поште Кнежево, усљед чега је дошло до већих оштећења на кровном покривачу који је урађен од профилаксног лима. Мања санација крова је рађена у претходном периоду, те се приступало више пута поправкама, али се нису постигли задовољавајући резултати.

Обзиром да је кров, због старости, прокишњавао и угрожавао просторије на спрату објекта, извршили смо санацију и замјену крова, чиме је објект заштићен од даљег пропадања. Осим наведеног, изграђена је и надстрешница, чиме је ријешен проблем смјештаја огрјева. Имајући у виду да ова Пошта није имала адекватан улаз за инвалидна лица, проблем смо ријешили постављајући неопходне рампе за особе са инвалидитетом, и тиме омогућили свим корисницима да имају приступ нашим услугама.

Ову инвестицију сматрамо оправданом, јер смо спријечили пропадање објекта, створили технички задовољавајуће услове за рад и функционисање поштанског саобраћаја, отклонили баријере и омогућили приступ већем броју корисника, водећи се паролом да циљ оправдава средства.

Слађана Раковић

**ЗБОГ ГРЕШКЕ У МЕЂУНАРОДНОЈ ОЗНАЦИ ЗА БИХ,
ПИСМО ИЗ БЕРЛИНА ОТИШЛО ЗА БОЛИВИЈУ, ОДАКЛЕ
ЈЕ УПУЋЕНО НА ОДРЕДИШНУ АДРЕСУ У БАЊОЈ ЛУЦИ**

Колики су поштари професионалци, колико су ти људи посвећени свом послу и докле су све спремни да иду како би кориснику допрели и уручили пошиљку која му је упућена, нека посвједочи и следећа кратка прича...

Наиме, потписнику ових редова 23. априла ове године из једне берлинске лабораторије упућено је обично, авионско писмо са три развијена кино-филма „супер 8 мм“. Како ни послје мјесец дана писмо није стигло на одредишну адресу у Бањој Луци, контактирана је лабораторија са молбом да особа задужена за слање филмског материјала провери каква је судбина ове пошиљке. Послије неколико дана, из Берлина је и-мејлом стигла информација да у Њемачкој пошти нису у могућности да провере статус писма, јер се – наравно – ради о обичној пошиљци, за коју нису плаћене додатне услуге и која (самим тим) нигдје није посебно евидентирана... Једноставно, рекоше у Њемачкој пошти, немогуће јој је ући у траг!

Послије четрдесетог дана чекања, долепотписани се помирио са чињеницом да су се његови кино-филмови са Српнице негдје загубили приликом транспорта и да може да се опрости од њих... Горка истина, али шта је-ту је... „Појео вук магарца“...

Међутим, тачно два мјесеца пошто је пошиљка упућена из Берлина за Бању Луку, 23. јуна 2009, насмијани поштар донио је изгужвану, вакумирану коверту на њено одредиште! Садржај у коверти био је нетакнут, а кино-филмови у савреном стању...

Пошто је минуло почетно одушевљење због тога што су стигли већ прежаљени филмови, аутора овог текста је заинтересовало куда је та жућкасто-наранџаста коверта путовала пуна два мјесеца. И веома брзо је пронашао одговор на њеној полеђини... Због грешке у међународној ознаци за Босну и Херцеговину, коју су начинили у берлинској лабораторији, односно због тога што је – умјесто ВА-78000 Вања Лука – на адресној страни написано ВО-78000 Вања Лука, пошиљка је отишла за Боливију, у чији је главни град Ла Паз стигла већ 29. априла!!!

Када су поштари Боливије утврдили да у њиховој земљи не постоји град који се зове Бања Лука, предали су писмо посебној служби (коју у Пошти Србије зову „трагачи“), а задатак њених радника је био да – уз помоћ географских карата – пронађу у којој се држави налази Бања Лука. Вјероватно су много времена изгубили док су на карти пронашли највећи град Републике Српске, али су га (на крају) нашли. На адресној страни писма руком су – поред слова „ВО“ – додали и слово „S“, а испоштовали су и процедуру да се у случају оваквих (залуталих) пошиљака у пратећој документацији наведе идентификована одредишна земља. И тако је ово (не)срећно писмо, послје пуна два мјесеца лутања по свијету и пређених двадесет хиљада километара, стигло ономе коме је и упућено...

Хвала боливијским поштарима на њиховом професионализму и настојању да пронађу земљу у коју је било упућено писмо из (њима) далеког Берлина. Овај њихов велики гест добре воље још је већи ако се има у виду да је у питању била „најобичнија“, а не препоручена или вриједносна пошиљка...

Горан Бараћ

El grande боливијски поштари!

(Не)срећно писмо, са издвојеним адресним дијелом који су кориговали поштари у Боливији

Службени жиг међународног поштанског центра у Ла Пазу на полеђини пошиљке

Писац и преводилац, певач и драматург...

Драгомир Брзак потиче из познате београдске породице. Трговац Никола Константиновић Брзак, Драгомиров деда, рођен је у Грчкој, у месту Опуле. У Београд је дошао у време Првог српског устанка, 1805. године. Био је чувени трговац, а обављао је и државне послове.

Одмах по доласку на власт кнеза Александра Карађорђевића, 1842 године, као присталица и поуздан човек Обреновића Брзак бива ухапшен и осуђен на смрт. Ова казна је преиначена у доживотну робију у Гургусовачкој кули, у данашњем Књажевцу. Помиловање је било уствари само одлагање смртне пресуде, јер је Хаџи Никола Брзак, услед грозних услова тамновања и лошег третмана, врло брзо умро.

Син Хаџи Николе рођен је у Београду 1820. године и добио је име по деди Константину. Ухапшен је и осуђен на смрт заједно са оцем, али је после неког времена помилован и пуштен из затвора. Карађорђевић је извршио лустрацију и Брзакovima, доказаним присталицама Обреновића, одузео сву имовину. Брзакова породица је истерана на друм, а њихових пет кућа са дућаном је на лицитацији продато за 5.000 гроша.

Да би Брзакovima некако помогли, кнез Милош и Михајло су младом Константину, Кочи, дали да, у њиховом одсуству, води рачуна о њиховим имањима у Србији, да убире закупнине за издате куће и дућане и да их редовно обавештава о стању у Србији. Коча се после неког времена, ипак, запошљава, најпре као чиновник Попечитељства унутрених дела, а касније, у унутрашњости Србије, постаје срески начелник.

Први син Константина Хаџи Брзак је, по породичној традицији, добио име по деди - Николи. Млади Никола Брзак је завршио школе и 1860. године се запослио као телеграфиста у Београду. Познат је по томе што је, на молбу црногорског кнеза, а по налогу српске владе, увео телеграфски саобраћај у Црној Гори.

Млађи син Константинов, Драгомир Брзак, рођен је у Београду 21. фебруара 1851. године. Осим основне школе и гимназије, завршио

је поштанско-телеграфски курс у Бечу. Био је поштански чиновник, а за време Српско-турских ратова телеграфиста Врховне команде Српске војске. Касније је био и први секретар Управе фондова, инспектор Главне контроле и поштанско-телеграфски инспектор.

Поред редовног посла бавио се и књижевним радом. Познате су његове родољубиве песме Синђелићев гроб, Танаско Рајић, Хајдук Вељко и др. Са својих пословних, инспекторских, путовања по Србији написао је, у облику сећања, серију приповедака које су објављиване у разним књижевним часописима, да би касније под заједничким насловом У комисији биле објављене као неколико цепних књига.

У исто време певао је баритон у Првом београдском певачком друштву, у коме је био и секретар. За певачко друштво је писао и пригодне химне за различите свечане прилике. За Народно позориште је превео неколико либрета опера и сачинио неколико комада, од којих му је најпознатије дело Ђидо које је написао заједно са Јанком Веселиновићем. Стевану Сремцу је помогао да драматизује приповетку Ивкова слава.

Бавећи се писањем и певањем, било је неминовно да постане и саучесник београдске боџије у ондашњем београдском кафанском Бермудском троуглу: Позоришна касина - Дарданели - Коларац. Свако ко је писао о београдској боџији крајем 19. века најпре је помињао Драгомира Брзакa и анегдоте о догађајима у којима је и он учествовао. Његови најближи пријатељи, кардаши, били су поменути Јанко Веселиновић, Стеван Сремац, Милован Глишић и Бранислав Нушић, са којима је био и члан књижевно-уметничког одбора Народног позоришта.

Умро је 4. марта 1904. године. Његова многобројна поетска и прозна дела расута су по разним часописима и ни за живота, нити после његове смрти, никада нису објављена у виду књиге.

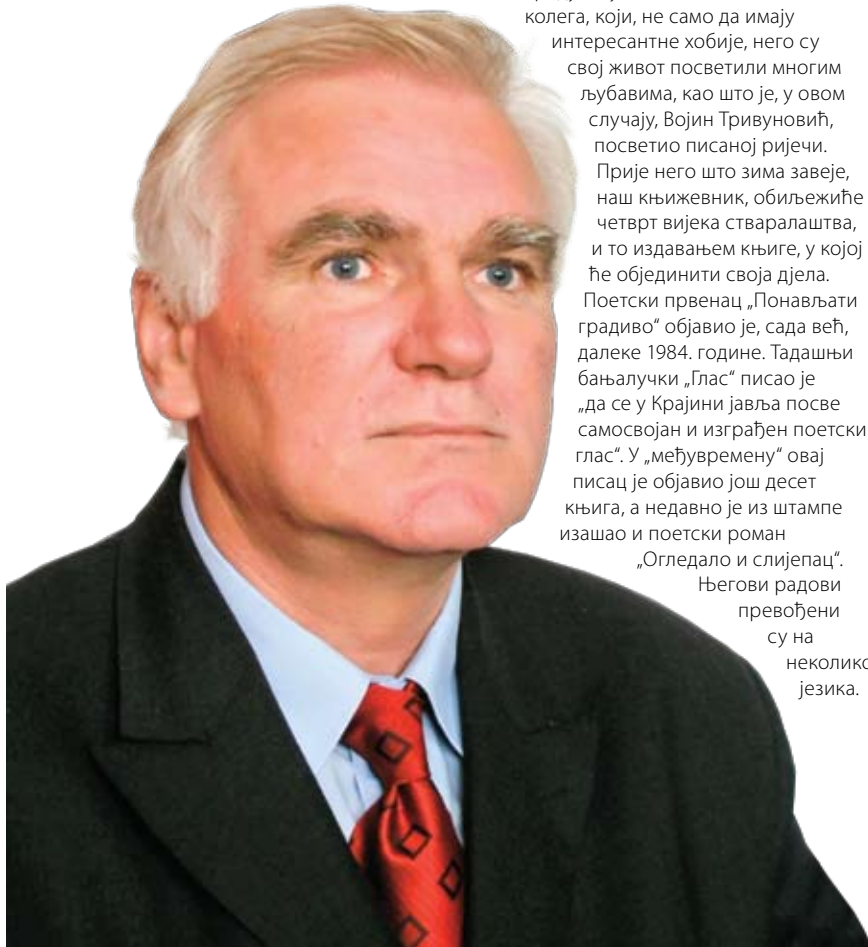
Милорад Јовановић

Четврт вијека стваралаштва

Књижевник Војин Тривуновић, на јесен ће обиљежити значајан јубилеј, двадесетпетогодишњицу од објављивања његове прве књиге, симболичног имена „Понављати градиво“. Четврт вијека стваралачког рада обиљежиће скромно, промоцијом књиге у којој ће бити заступљен избор из прозног-романескног, поетског, афористичког и сатирично-хумористичког опуса.

Економиста, а књижевник! Вјерујем, звучи неспојиво! Али, у нашем Предузећу има толико талентованих колега, који, не само да имају интересантне хобије, него су свој живот посветили многим љубавима, као што је, у овом случају, Војин Тривуновић, посветио писаној ријечи. Прије него што зима заведе, наш књижевник, обиљежиће четврт вијека стваралаштва, и то издавањем књиге, у којој ће објединити своја дјела. Поетски првенац „Понављати градиво“ објавио је, сада већ, далеке 1984. године. Тадашњи бањалучки „Глас“ писао је „да се у Крајини јавља посве самосвојан и изграђен поетски глас“. У „међувремену“ овај писац је објавио још десет књига, а недавно је из штампе изашао и поетски роман „Огледало и слијепац“. Његови радови превођени су на неколико језика.

Након прве књиге „Понављати градиво“, Тривуновић је написао „Рам за главу“ (афористички роман), „Од ентитета до блентитета“ (сатирични прозни медаљони), „Глуво коло“ (пјесме), „Кроз иглене уши“ (афоризми), „Тропрсташ“ (роман), „На посљедњој линији обмане“ (пјесме), „Нема се куда, небо високо, а земља тврда“ (пјесме), „Основи политичке економије“ (афоризми), „Политичка економија друштва у транзицији“ (афоризми).

А претходно наведени поетски роман сада се преводи на украјински језик и биће објављен код једног познатог тамошњег издавача. Тривуновић је члан Удружења писаца Републике Српске и Удружења писаца Србије. Заступљен је у неколико домаћих и страних антологија.

Поред књижевног, наш колега бави се и новинарским радом. Још као студент почео је писати у новосадским листовима „Дневник“ и „Глас омладине“. У то вријеме повремено је објављивао и у београдској „Политици“. Када се, 1979. године, доселио у Бањалуку, почео је повремено објављивати текстове у „Гласу“ у чију ће управу бити биран доста година касније. Једно вријеме је имао ауторску емисију на „Независној телевизији Бањалука“, а осим тога, био је и уредник у „Независним новинама“, директор и главни уредник „Крајишких новина“, главни и одговорни уредник ревије „Империјал мач“. Сада је члан редакције ревије за књижевност и умјетност „Змијање“ као и часописа „Коло“ које издаје завичајно удружење „Гламоч“. Покретач је разних културних манифестација. Свакако, најважнија је она која носи назив „Вуковдан“ и посвећена је непресушном благу које нам је оставио Вук Караџић, а одржава се већ неколико година у Бањалуци. Један је од аутора књиге „Бање Крајине“. За свој вишедеценијски рад добио је много награда, а посебно истиче награду „Умовање здравог разума“ коју је добио за укупан допринос српској сатири. Тривуновић је, познато књижевно, али и новинарско - публицистичко перо. За њега књижевни критичари с правом кажу да се бави „економијом ријечи“. То је истакао и један од наших најпознатијих и најпризнатијих писаца, нажалост, недавно преминули, Ђуро Дамјановић, који је, пишући о поезији овог аутора истакао „да одавно у мање ријечи није прочитао више поезије“.

Војо Тривуновић је по вокацији првенствено писац, међутим, његова вокација, као што је у почетку и наведено, нема никакве везе са његовом професијом, уколико наведено не повежемо са критичарском опаском о „економији ријечи“. Може се рећи да је наш колега успјешно увезао ова два стваралачка поља. Осим горе наведених достигнућа, Тривуновић се и на професионалном пољу показао као успјешан привредник. У свом дугогодишњем раду, као дипломирани економиста, био је на челу неколико колектива. Специјализовао је област јавних набавки и члан је Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине, као акредитовани тренер за Босну и Херцеговину. У наше Предузеће дошао у јесен 2004. године, када је и основан тадашњи Сектор за логистику, а Војо је био први директор. Једно вријеме радио је у Поштанском центру, гдје је поред тога што је упознао поштанску технологију, стекао, како каже, и нове пријатеље. Сада је распоређен у Службу за односе са поштанском банком. Економиста, а поета... спојиво, зар не!?

У СЛУЧАЈУ ПРИНУДНОГ СЛИЈЕТАЊА...

Авионске компаније повремено покушавају да учине упозорења која се стално понављају интересантнијима. Ево неколико таквих натписа:

- Можда постоји 50 начина да напустите жену, али постоје само четири излаза из овог авиона.
- Ваш појас за спаšавање налази се испод сједишта. У случају слетања на воду, узмите га... са нашим најљепшим жељама!
- На овом лету није дозвољено пушење. Уколико не можете да издржите, замолите стјуардесу да отвори врата и пусти вас да изађете на крило.
- Пушење није дозвољено. Особе које буду примјећене да пуше биће љубазно замољене да напусте авион.
- Драги путници, ово је капетан авиона. Достигли смо висину за крстарење, па можете одвезати ваше појасеве и слободно се кретати. Молимо вас само да не излазите из авиона.
- Уколико дође до пада притиска, маске са кисеоником ће аутоматски испасти. Ставите их одмах на лице на начин који показује стјуардеса. Одрасли треба најприје да ставе своје маске, па тек онда да ставе маске дјечи и особама које се понашају као дјеца.
- Молимо да при изласку из авиона понесете све своје ствари. Све што оставите подјелиће особље авиона. Путник који последњи стигне до врата остаје да очисти кабину.
- Летићемо на 8.000 метара, а наш лет ће трајати два часа и педесет минута. Поносан сам што у нашој компанији раде пилоти и стјуардесе који су проглашени најбољим у струци. Наравно, ни један од тих службеника није на овом лету.
- Послије не баш савшеног слетања: Молимо да останете на седиштима док капетан Кенгур не одскакуће авион до терминала.
- Уколико дође до пада притиска, маске са кисеоником ће аутоматски испасти. Ставите их одмах на лице на начин који показује стјуардеса. Одрасли треба најпре да ставе своје маске, па тек онда да ставе маску детету. Ако путујете са двоје деце, одлучите које од њих више волите...

БАЛОН

Путник у балону са врућим ваздухом је изгубио оријентацију. Спустио је балон ниже и угледао једну жену на тлу. Спустио се још ниже и позвао жену:

- "Опростите, можете ли ми помоћи? Обећао сам једном пријатељу да ћу се наћи са њим, али не знам гдје се налазим."

Жена му одговара:

- "Налазите се у балону, отприлике 10 мет. изнад земље, 49 степени 28 минута и 11 секунди ширине, те 8 степени, 28 минута и 58 секунди дужине."
- "Ви сте сигурно инжењерка" - каже човек у балону.
- "Јесам", потврди жена, "али како то знате?"

- "Па, све што сте ми рекли је технички коректно, али ја немам појма шта бих урадио са тим информацијама, а чињеница је да још увек не знам где сам. Отворено говорећи, нисте ми били од превелике помоћи, само сте ми продужили путовање."

Жена му на то одговори: "Ви сигурно радите у менаџменту!"

"Да", одговара човек из балона "али како то Ви знате?"

"Тја", одговара жена "нити знате гдје сте, нити куда идете. Доспјели сте на високу позицију пре свега помоћу великог надувавања. Дали сте обећање пријатељу, а да немате појма како ћете га одржати, а очекујете од људи испод Вас да реше Ваш проблем. Чињеница је да сте сада у истој изгубљеној позицији као и пре нашег сусрета, али сада некако испадне као да сам ја крива за то!"

 POŠTE SRPSKE

ZAKORAČITE U ČAROBNI SVIJET FILATELIJE

**NARUČITE KATALOG
POŠTANSKIH MARAKA
REPUBLIKE SRPSKE**

POŠTE SRPSKE A.D. BANJA LUKA
Kralja Petra I Karadjordjevića 85
Banja Luka 78 000

e-mail: filatelija@postesrpske.com
Telefon: +387 51/215-882
Fax: +387 51/216-563
[www: filatelija.rs.ba](http://www.filatelija.rs.ba)

100% POKRIVENOST TERITORIJE

NAJBRŽI U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

DOSTAVA ZA 24 ČASA

- Najbrži i najsigurniji prenos pošiljki u domaćem i međunarodnom saobraćaju
- Pozivom na broj **1371** u najkraćem roku preuzimamo pošiljku na vašoj adresi
- **BRZA POŠTA** je organizovana u 160 pošta RS, od Novog Grada do Trebinja,
- Prijem i isporuka pošiljki **BRZE POŠTE** se vrši svim radnim danima osim nedjelje
- Upoznajte se sa servisom **BRZA POŠTA**:

- pozivom na broj 1371
- svim šalterima Pošta Srpske
- e-mail: info@postesrpske.com
- www.postesrpske.com

1371

 POŠTE SRPSKE